

Ein cyf/Our ref: JJ/PO/294/2023

Llŷr Gruffydd AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

30 Awst 2023

Annwyl Llŷr,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 8 Gorffennaf ynglŷn â'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol (LCM) ar gyfer Bil Ynni'r DU, lle y gwnaethoch ofyn am wybodaeth am y ffordd y bydd darpariaethau'r Bil mewn perthynas â Chymru yn effeithio ar allu Llywodraeth Cymru i ddatblygu polisi ar ynni / newid hinsawdd yn y dyfodol sy'n diwallu anghenion Cymru.

Fel y nodais yn yr LCM, mae'r Bil yn seiliedig ar dri philer: Sicrhau buddsoddi mewn technolegau gwyrdd; diwygio system ynni'r DU a diogelu cwsmeriaid; a chynnal diogelwch, sicrwydd a chadernid systemau ynni ledled y DU. Mae gan y Bil fel y'i cyflwynwyd 13 rhan ac 19 atodlen, ond mae bellach wedi cael ei ddiwygio i gynnwys 15 rhan a 22 atodlen. Yn yr ymateb hwn byddaf yn trafod y bil fel y'i cyflwynwyd a'r rhan newydd a gyflwynwyd sy'n ymdrin â darpariaethau ynni gwynt ar y môr. Mae hyn wedyn yn ymdrin â'r LCM a osodwyd ar 29 Mehefin 2023 a'r LCM atodol a osodwyd ar 25 Gorffennaf 2023.

Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi bwriad polisi cyffredinol y Bil Ynni. Mae'r Bil yn darparu'r sail reoleiddiol sydd ei hangen ar gyfer nifer o dechnolegau allweddol sy'n bwysig ar gyfer sicrhau ein cyflenwad ynni ac ar gyfer sicrhau sero net. Yn y rhannau o'r Bil sy'n ymdrin â materion datganoledig, ar y cyfan mae'r Bil yn cyd-fynd â'n safbwynt ar bolisiau strategol. Fodd bynnag, mae rhai gwahaniaethau allweddol rhwng y ffordd mae'r llywodraethau'n gweithredu na ellid eu harfer pe bai'r Bil yn parhau fel y'i drafftwyd ar hyn o bryd.

Mae Rhan 1 o'r bil yn sefydlu cyfundrefn rheoleiddio economaidd a thrwyddedu ar gyfer cludo a storio CO₂, ac yn nodi mae Ofgem (y Swyddfa Marchnadoedd Nwy a Thrydan) yw'r rheoleidiwr economaidd. Mae Rhan 2 yn galluogi'r Llywodraeth i weithredu a gweinyddu modelau busnes ar gyfer dal a storio carbon. Rwy'n cytuno ei bod yn debygol y bydd Dal, Defnyddio a Storio Carbon (CCUS) yn chwarae rôl sylweddol, yn benodol wrth

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

ddatgarboneiddio diwydiant. Mae hyn yn unol â chasgliadau astudiaethau rhyngwladol a gynhaliwyd gan sefydliadau gan gynnwys y Pwyllgor Newid Hinsawdd (CCC), y Panel Rhynglywodraethol ar y Newid yn yr Hinsawdd (IPCC) a'r Asiantaeth Ynni Ryngwladol (IEA).

Fodd bynnag, mae'r Bil fel y'i drafftwyd yn rhoi pwerau helaeth i'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau, gyda'r angen dim ond i ymgynghori â Gweinidogion Cymru os bydd y rheoliadau'n cynnwys darpariaethau a fyddai o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Gan fod hwn yn gymhwysedd datganoledig, dylai'r gofyniad i ymgynghori gael ei newid i ofyniad i geisio cydsyniad Gweinidogion Cymru. Er bod y ddwy lywodraeth yn gytuno ar yr angen am sail reoleiddio ar gyfer CCUS, barn Llywodraeth Cymru yw bod rhaid i allyriadau gael eu lleihau yn y tarddle gyntaf, gyda CCUS yn cael ei ddefnyddio pan nad yw opsiynau eraill ar gyfer datgarboneiddio'n bosibl. Rwy'n awyddus i sicrhau bod lefel y CCUS yng Nghymru mor isel ag y bo modd, ac nad yw CCUS yn cael ei hystyried yn gyfle diwydiannol newydd a allai beri'r risg o rwymo'r DU i barhau i ddefnyddio tanwyddau ffosil pan fydd modd osgoi hynny.

Yn ogystal, wrth i'r rheoliadau manwl yn cael eu datblygu, bydd angen i'r dull ar gyfer CCUS reoli'r cyd-bwysedd rhwng diogelu cynefinoedd morol a datblygu prosiectau CCUS. Gan nad yw'r Bil fel y'i drafftwyd yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion y DU geisio ein cytundeb, nid yw'n rhoi i Weinidogion Cymru na'r Senedd y gallu i lunio polisïau a gweithredu'r gwiriadau a'r mesurau sicrwydd yr hoffem eu gweithredu.

Mae gennyf bryderon tebyg mewn perthynas â'r darpariaethau newydd a gyflwynwyd ar gyfer cynhyrchu trydan gwynt ar y môr. Ymdrinnir â'm safbwynt cyffredinol ar y cymalau hyn yn yr LCM atodol a osodir ar 25 Gorffennaf 2023. O safbwynt polisi, rwy'n cytuno bod angen inni symleiddio a chyflymu'r broses o roi cydsyniad ar gyfer datblygiadau ynni gwynt ar y môr, ac rwyf hefyd wedi ymrwmo i weithio mewn partneriaeth i sicrhau tegwch ledled y DU. Rwyf hefyd yn cytuno bod y pwerau newydd sy'n galluogi mesurau digollediad strategol yn ddoeth. Rydym o blaid yr ymdrech i alluogi rhagor o ddatblygiadau ynni gwynt ar y môr, i ymateb i'r angen i newid i system ynni sero net, ac mae ein gwaith ar dargedau ar gyfer ynni adnewyddadwy yn dangos y rôl y disgwylir i ynni ar y môr ei chwarae yng Nghymru.

Fodd bynnag, rydym wedi amlinellu ein safbwynt bod gan y Senedd gymhwysedd deddfwriaethol i wneud Bil Seneddol ar gyfer cronfa ar gyfer unrhyw brosiectau seilwaith o dan 350MW yn ardal glannau Cymru. Ni fydd hyn yn bosibl ar gyfer ynni gwynt ar y môr os yw'r Bil Ynni yn dod i rym fel y'i drafftwyd ar hyn o bryd. Yn ogystal, er y bydd gennym y pŵer i ddiwygio'r rheoliadau asesu amgylcheddol lle mae gennym gymhwysedd deddfwriaethol, mae Llywodraeth y DU yn bwriadu i'w rheoliadau estyn ar draws y ddwy gyfundrefn gydsynio (lle mae penderfyniadau Gweinidogion Cymru yn cael eu cyfyngu i ddatblygiadau 350MW ac is) yn ogystal â Thrwyddedu Morol (lle nad yw penderfyniadau Gweinidogion Cymru yn cael eu cyfyngu i 350MW ac is pan fydd datblygiadau'n hollol o fewn ardaloedd y glannau). Er ein bod yn derbyn bod sail resymegol i gefnogi polisi o'r fath i sicrhau nad ydym yn creu prosesau asesu gwahanol ar gyfer yr un datblygiad, byddai hyn yn cyflwyno trothwy o 350MW wrth gynnal asesiadau ar gyfer trwyddedau morol nad oedd yn bodoli'n flaenorol. Rydym wedi dweud ein bod am alinio prosesau cyn belled ag y bo modd, ond hefyd am weld y setliad datganoli yn gael ei barchu cyn belled â bod sicrhau bod yr asesiadau'n hynny'n cyd-fynd o fewn ein cymhwysedd gweithredol.

Er fy mod yn cefnogi'r bwriad polisi a amlinellir yn y Bil Ynni, mae gan bob gwlad yn y DU ei set ei hun o bolisïau amgylcheddol a'i chynlluniau ar gyfer lleihau allyriadau, sy'n cyflawni yn erbyn y set benodol o heriau a blaenoriaethau sy'n berthnasol inni. Mae gallu Gweinidogion Cymru i ddefnyddio'r holl bwerau priodol o fewn ein cymhwysedd ar yr adeg gywir i lunio llwybr ar gyfer cyrraedd sero net yn cael ei gyfyngu gan y Bil fel y mae wedi'i ddrafftio ar hyn o bryd.

Yn olaf, roeddwn am roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am statws presennol y Bil Ynni. Rwy'n bwriadu gosod LCM atodol cyn gynted ag y bo modd i fynd i'r afael â'r newidiadau a wnaed i'r Bil ers iddo gael ei gyhoeddi hyd at ddiwedd Cyfnod Pwyllgor y Bil yn Nhŷ'r Cyffredin ar ddiwedd Mehefin 2023.

Mae Llywodraeth Cymru yn parhau i drafod y gwelliannau i'r Bil sydd eu hangen yn unol â'r safbwyntiau rwyf eisoes wedi'u hamlinellu yn yr LCMau a osodais yn y Senedd. Rwyf wedi'i gwneud yn glir i Lywodraeth y DU nad oes rheswm pam nad ydym yn gallu gweithio gyda'n gilydd i sicrhau rheoleiddio trawsffiniol mewn ffordd sy'n osgoi prosesau rheoleiddio gwahanol, drwy broses lle mae angen cydsyniad Gweinidogion Cymru ar gyfer meysydd lle mae cymhwysedd wedi'i ddatganoli.

Rwyf hefyd wedi ailadrodd fy mhryderon difrifol y bydd y Bil hwn yn cael ei wthio drwy Senedd y DU er ei bod yn bosibl y bydd y Senedd yn gwrthod rhoi cydsyniad. Gan fod cyfnod adrodd wedi'i gynllunio ar gyfer 5 Medi 2023, mae gennyf bryderon mawr iawn na fydd amserlen y bil yn gadael digon o amser i ddatrys problemau ar lefel rhynglywodraethol, ac ni fydd unrhyw gyfle ystyrlon i'r Senedd ystyried ei safbwynt ynghylch cyd-syniad. Y confensiwn cyfansoddiadol yw na fydd Senedd y DU fel ar gyfer yn deddfu mewn perthynas â materion datganoledig heb gydsyniad Senedd Cymru. Nid oes unrhyw dystiolaeth o gwbl y gallir ei chyflwyno bod y ddeddfwriaeth hon yn "anarferol". Rwyf wedi nodi y byddai deddfu heb gydsyniad mewn amgylchiadau o'r fath yn anghyfansoddiadol, ac yn bwydo dadleuon y rhai sydd am danseilio ein Teyrnas Unedig.

Yn gywir,

Julie James AS/MS

Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change